

ruokajärjestystä muutettiin antamalla kaksi osaa pasterioitua maitoa ja yksi osa sokeroitua ohravettä, hävisi turvotus. Tammikuun alussa läpettiin sitruunamehun antaminen. Kuusi viikkoa myöhemmin ilmestyi turvotus alarajaan ja verenvuotoa, kun vatsakalvo puhkaistui. Myöhemmin alkoivat ikenet vuotaa verta. Ensimmäisen taudinkohtauksen aikana oli lapsi 6 kuukauden vanha ja painoi 10½ paunaa. Toisen kohtauksen aikana oli lapsi 11 kuukauden vanha ja painoi 14½ paunaa.

Samalle lapselle oli myös kolmen viikon aikana annettu kalaöljyä ja fosforia siinä tarkoituksessa, että ehkäistäisiin riisitautin kehittyminen sillä tohtori Hess tahtoi tutkia molemmat taudit erikseen. Neljää lasta oli ruokittu mallasliemellä sillä seurauksella, että jokainen sairastui.

Tri. Hessin mukaan keripukkiin sairastunut lapsi ei koskaan parane täysin terveeksi. Sydämentoininta jää heikoksi; lapsi jää kalpeaksi ja on altis kaikenlaisille kulkutaudeille, etenkin kurkku-, nenä- ja keuhkotau- deille. Hyvin usein kuolevat he keuh- kokuumeeseen.

Marraskuussa, 1917 julkaisemas- saan kirjoituksessa tri. Hess tekee selkoa kokellustaan, joiden tarkoituk- sena oli todistaa, että vitsen reseptin mukaan pasteroitu maito voi kehittää keripukin.

"Kahden vuoden aikana käyttimme maitoa, joka oli pasteroitu 165 asteessa F., 30 minuutin ajan. Toisen kahden vuoden aikana käyttimme 145 asteessa F. pasteroitua maitoa. Näiden neljän vuoden kokeilu osoitti, että 165 asteeseen kuumennettu maito synnytti keripukin pikemmin kuin 145 asteeseen pasteroitu maito.

"Viime vuoden aikana laitoksel- le ostettu parhaita tuoretta maitoa joka heti tuonnin jälkeen on pasteroi- tu laitoksella 145 asteessa. Tästä mai- dolla ruokitusta kuudesta lapsesta ei ainoakaan sairastunut. Yksi lapsi, jolle oli annettu kaupassa pasteroitua maitoa, (kauppaa varten pasteroidaan maito 165 asteessa), osoitti keripukin oireita, jotka pian hävisivät kun lapselle annettiin kotona valmistettua maitoa.

Mikä ero on näiden kahden maidon välillä? Ero on Hessin selityksen mu- kaan ajassa, mikä kuluu pasteroimis- essa maidon käyttöön. Lisäkokeilut osoittivat, että kahdeksasta lapsesta, joita oli ruokittu 24 tuntia pasteroimis- jälkeen jäissä säilytettyä maito- dilla, kaksi osoitti keripukin oireita, mitkä heti hävisivät kun lapsille an- nettiin appelsiinimehua. Sitten ko- keiltiin 48 tuntia vanhaa maitoailla samolla tuloksilla. Jotta saatavilla selville vaikuttaako vanhentunut pas- teroimaton maito samalla tavalla, ruo- kittiin neljää lasta maitolla, jota oli säilytetty jäissä 48 tuntia. Yhtein ilmestyi lieviä keripukin oireita. Ko- keilujen perusteella arvelee lääkäri, että maidon vanhuus on vain lievä tekijä keripukin syntyisessä.

Yleensä mikä ravintolaji tahansa synnyttää keripukin, jos vain lasta tai aikuista ruokitaan yhdellä lajilla viisi kuusi kuukautta. American Pediatric Society lausuu eräässä julkaisemas- saan raportissa, "Taudin (keripukin) kehitys seuraa joka tapauksessa pit- kitettyä yhden ainoan ruokalajin käyttöä."

Helmikuussa sai samalla laitoksel- la 12 lasta kuumetta. Heihin ilmeni erilaisten tautien oireita, kuten keuh- kokuumeen, sekä nenä- että maksa- häiriöitä. Kolme kuoli keuhkokuu- meeseen ja seitsemästä, jotka paran- tuivat, oli keripukin oireita. Näitä oli ruokittu maitolla, jota oli pasteroitu 165 asteessa, vaikka tohtori Hess tie- tää, että 165asteen kuumuudessa maito- dasta häviävät keripukin ehkäisevät ainekset.

Kolme kuukautta myöhemmin puh- kesi laitoksella vilutauti kulkutaui- na, jolloin kolmeen lapseen ilmestyi keripukin. "Tulee ottaa huomioon", Ilmari oli nähnyt työn jonkun selittää Hess, "että näitä lapsia oli

ruokittu pasteroidulla maitolla use- ampia kuukausia ja että vain muuta- man viikon aikana annettiin keripuk- in ehkäiseviä ruokalajeja."

Keripukki syntyy etupäässä puu- teellisesta ravinnosta ja se ottaa us- ta kuukausia kehittyäkseen. Kulkuta- utina ilmenee se tavallisesti päästy- ään puhkeamaan vilutautin aikana, pilettyään ensin salaisena lapsen ruu- miissa.

Eräässä kirjoituksessaan kertoo tohtori Hess edelleen huonoista tu- loksistaan kokeillessaan appelsiinime- hun sijasta hiivalla. Tällä kerralla kokettiin erällä 16 päivän vanhalla pienokaisella. Sitä ruokittiin Schlos- sin maidolla kolmen kuukauden van- haksi. Lapsi ei hyötynytään, joten sitä päätettiin syöttää hiivalla. Tä- löin ilmestyi lapsen kasvoihin syyhyä, ja kun vasta kolmen viikon kuluttua annettiin appelsiinimehua, pääsi lapsi parantumaan normaalkuntoon. Ko- keilut osoittivat ettei hiiva ole hede- mämehun veroista tautien ehkäisijänä vaikka sitä annetaan joskus isompien lasten lihottamiseen.

Saatuun selville mitkä ruokalajit aiheuttavat keripukin, alkoi tohtori Hess kokeilla riisitautilla. Monen vuoden aikana ovat tohtorit Hess ja Lester Unger työskennelleet saadak- seen selville mikä ruokajärjestelmä varmasti synnyttää riisitautin. Näis- tä tutkimuksista kirjoittaa tohtori Hess m. m.:

"Kahden vuoden aikana tein havain- toja eri ruokalajien vaikutuksesta riis- itautin kehittämisessä lapsiin. Ete- ki keripukki pääsivät heissä kehittymään, annettiin lapsille applesiinimehua. Kuusi kuukautta heitä syötettiin eri- tyisellä ruokalajilla ja heidän voitai- aan tarkastettiin lääketieteellisin kei- noin ja X-säteillä. Monet ruokalajit, joita oli pidetty riisitautin aiheuttaji- na, havaittiin täysin vaarattomiksi.

"Sällyke maito esimerkiksi synny- tää riisitautia vain poikkeustapauksis- sa. Ainoa mikä eräänöllisesti synny- ti riisitautia oli eräs proteiimaito, jo- ta valmistetaan sakkauttamalla kir- nupimää lämmössä."

Näin kertoo tohtori lääketieteelli- sistä kokellustaan, joissa "koe-eläimi- nä" olivat turvottomat lapset. Ja tuo- ta laitosta kutsuu tohtori mallikelpoi- seksi.

Tummien silmien valloitus

(Kertomus Suomesta "Toverittarelle" Suomen kirjeenvaihtajalta.)

Ilmari istui kamarissaan selällän erään kielipölyllisen toivon lehtillä. Hän selaili niitä välinpitämättömästi sillä ajatukset mellastivat kaukana kielipölyllisistä säännöistä. Vähän vä- liä hän melkein ääneensä lausui: "Mitähän sen vietävää se riiva- tun lahtariseikkailija tekee niin ihas- tuttavilla silmillä, niin jaloluonteis- sella ja hienoutteisella työllä. Vaik- ka henkeni menisi, niin minä tuolta visapäiseltä idiotilla ryöstän työn ja itselleni hänestä kasvaton ainoan onneni. Sen minä teen, mutta antaa vielä vähän ajan kuluu."

Näin nuorukaisen mietteet kävivät, vaikka silmien ohitse kirjan lehdistä kulkivat verbit, adjektiivit, substansi- tiivit, pronominit y. m. oppisanat.

Kysymyksessä oleva "visapäinen idiotti" oli eräs Ilmarin työtovereis- ta, vapaaehtoisesti ottanut osaa Suo- men "vapausseuran" "valkoisten san- karien" riveissä, ulkomuodoltaan vä- hän sikaa muistuttava, pitkä ja vank- ka typerännäköinen mies.

Tyttö, jota Ilmari noin lemmellä ajatteli, oli eräs köyhälistön lapsi, nuori ja kokematoinen, kaunis; Ilmarin sanolla "pieni, sievä, lämmin ja hellä." Asuen kulmakunnalla, jossa sosialismin siemenet vasta sirkkaleh- tiään päivästä päin työnsivät, oli hän jäänyt kokonaan osattomaksi oman luokkansa vapausaatteesta.

Ilmari oli nähnyt työn jonkun kerran ja keskustellut hänen kans-

saan. Tyttö oli tehnyt nuorukaisen sydämeen syvän vaikutuksen mielly- täväällä esiintymisellään ja erikoisen sivistyneellä luonteellaan sekä luon- teensa lapsellisella herkkätuntuisuu- della. Kohta ensi tapaamisestaan al- kaen oli Ilmari rakastunut tyttöön ja hän päätti koettaa saada tyttö- kin mukaan köyhälistön kalliin va- paus aatteen symboliin, punaisen li- pun juurelle, niiden samojen ihan- teitten, jotka hänen oman lämpimän sydämensä olivat innoittaneet; niiden samojen kauniitten päämäärien eteen taistelemaan ja yhdessä hänen kans- saan innostumaan. Tyttö näyttikin olevan Ilmarin tarkoituksien erikoi- sen sopiva, Ilmari luultikin, ettei tuolla viattomalla näyttävällä enke- lillä ole ollut ennen mitään rakkaus- suhteita.

Kun hän sitten eräänä kauniina päivänä sai kuulla, että tuo kaunis tyttö oli hänen työtoverinsa, tuon viheliäisen ammattivapaustaistelijan oma, ja lisäksi, miten halvek- sivasti tuo turmeluttu hamppari pu- hui työstä, suuttui hän niin, että vähättä oli, ettei hän iskenyt luista nyrkkäänsä työtoverinsa silmään al- le, vaikka hän tiesi, että itse hän siinä lopuksi saisi selkäänsä paljon nuorempana ja heikompana. Mutta siinä hänelle selvisi, että hänen oli työtä pelastettava. Miten se tulisi tapahtumaan, siitä ei hän itsekään ollut oikein selvillä. Ilmari päätti miettiä ennen kuin toimia.

Joku päivä jälkepäin Ilmari oli taas toverinsa kanssa työssä. Ilmari oli omassa synkissä mielleissään, hän ajatteli taas tyttöä. Vihdoin hän katsoi toverinsa päälle ja kuuli hänen laulavan erästä lahtarisen ota- laulua: "Punkit ne meitä lahtareiksi hukkuu, heille me annamme saksal- lausta paukkua", lauloi Kalle, se oli miehen nimi.

"Älä viitsi laulaa niitä teurastajien verihymnejä. Kapitalismihan kristää sinua yhtä kyllä kuin minuaakin; et tahdo raskaasta työstäsi saada edes niin paljon korvausta, että saisit palkkallasi kylläsi syöä, vaate- tusta puhumattakaan. Huomaatko sinä, että kuullessasi porvariston luokkakaartiin, suojeluskuntaan, tap- pelet kynsin hampain omia etujasi ja koko luokkasi etuja vastaan. Yhdä sinäkin työtoverini työväenjärjestöihin ja ala vaatimaan oikeutta itsel- sille, sillä porvaristolta et mitään oi- keutta ikinä saa," puheli Ilmari mal- tillisena Kallelle.

"Älä sinä kaveri puhu aina sitä polttiikkaa, siitä tulee niskat kipeäk- si. Siitäkin minä sinua annan molliin vielä, jollet lakkaa. Ja punkit saa minun puolestani viedä p—le ja olen- kin niitä muutamaa repinyt ja an- tanut toisille nikkeliä otsaan, usko pois kaveri. Ja minä olenkin sellai- nen poika, että saa tulla sata punk- kia joka sormea ja varvasta koh- den. Leikkiseenän niitä natistaa. Sata ammuin Viipurissakin yhdestä jalkain tilasta, p—le poika!"

Ilmari ei ollut enää kunnellut tuon vierhutan puhetta pitkään al- kaan. Tuollainen idiotti, ei saa järkeä päähän millään. Katkeraksi kävi Ilmarin mieli, Kallellakin oli ainoat housut jalassa, nekin rikki ja koko mies kyllä kurjan näköinen. Lahtaripukua ei ollut lupa arkina pitää; silkanperkuulakki oli kyllä luvatta hänen päässään. Ja tietes- sään monen kurjan työläisen vielä viruvan porvarien hepeillä, kysyi Ilmari itseltään. "Kuinka syvään kurjuuden kuluun kapitalismin pi- täkääp riehjoa työlliset, ennenkuin he tulevat tietoisiksi tehtävistään ja voimastaan. — Tämä kysymykseen ei hän saanut mistään vastausta, vaikka kuinka mietti ja taas mietti. Kamala tunne täytti hänet taas muistaessaan tytön, jota rakastaa, olevan tuollaisen raakalaisen oma.

Hän lähti hakemaan erästä työ- asetta. Siinä mennessään kuuli hän sivulta haudattua:

"Ilmari!"

Kun hän kääntyi, näki hän erään ainakin 2 metriä pitkän, saman työ- paikan työmiehen istuvan kessupii- pu suupielessä häntä vastapäätä. Tuo pitkä mies oli hiljan tullut ulko- mailta; nuori ja komea oli hän ja aatteen lämpökema, kuten tutta- vamme Ilmarikin.

"Tules pojanloppi tänne!" huusi tuo pitkä nuorukainen Ilmarille.

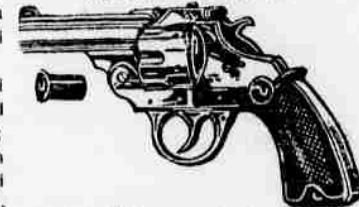
"Mitä valkoinen velli sinulle pu- hui, pojanloppi, sanoksi nyt muu- ten saat tästä kourallisen luita suu- hui," kysyi hän Ilmarilta, tämän mentyä oman luokan.

"Samoja pojanloppi tuo houkkio puhuu. Aina kerskuu noista mustista murhatöistään. Oikein kamalaa on olla hänen kanssaan työssä", vastasi Ilmari.

"Maailmanjätkä Iyö nenän pois, mutta vie sinä nallikka se morsian siltä ja laputa nyt tiesesi!"

"Maailmanjätkä"-nimitystä tuo pit- kä nuorukainen mielellään käytti it- sestään huvin vuoksi. Muuten oli hän pidetty työtoveri ja hauska ku- jellija. Ilmarille hän aina puhui tuol- la tavalla leikkisästi ja itseään ke- humalla, koska Ilmari oli nuori ja

ERIKOISTARJOUS KESTÄÄ AINOASTAAN 30 PÄIVÄÄ!

Erikoistilaisuus saada hyvin puhe- rattu nikkeliä päällystetty "Young America" revolveri, jolla voi! ampua todellisia kuulia, seitsemän kertaa yhdellä latauksella. Tavallinen hinta tälle revolverille on \$10.00, mutta tämän kunkauden ajan annamme sen \$5.50. Meillä on niitä seuraavan kuukauden: 22, 32 ja 38 kaliperin. Kaikki samanhintaisia. Kun tilaat revolverin, ilmoitkaa minkä kaliperin tahdotte. Me takamme jokaisen revolverin jonka myymme; jos ette ole tyy- tyväisiä niin me palautamme rahanne takaisin. Älkää unohtako että täällä hintaa ainoastaan tulleto sen saamaan tämän kuukauden ajan.

Leikatkaa irti tämä ilmoitus ja lä- hettäkää sille se tulemaan meille, ni- menne ja osoitteen selvästi siihen kirjoitettuna ja 30c postimerkeissä, maksaaksenne lähetyksustamukset, \$5.50 maksatte sille kun revolveri saapuu teille. Älkää viivytekää, jos ette tahdo menettää tätä tilaisuutta.

Kirjottakaa nyt!
CHICAGO SAFETY COMPANY,
Dept. C-50, 1330 No. Western Avenue,
CHICAGO, ILL.

JOS OLETTE KIPEÄ

Pyytää VAPAA 5
LAAKEKIRJA — No. 5

Siinä on yli 25 muista ja näiden laula sell- teitä. Kun myykin täydellinen luettelo suo- malaista kotilääkkeitä. Mistä jokainen voi itse valita sopivan lääkkeen taudilleen samaten myykin lääkkeiden hinnat y. m.

Lääkkeet eivät ole patenttilääkkeitä, vaan jo- monlaisia valmistetta, joita Suomessa on to- kältetty monia kymmeniä vuosia.

Tämä kirja saatte vapaasti ja pitäisi sen ella jokaisessa suomalaisten kodissa, sillä ette tiedä koska sitä tarvittaisi, syrokka huumoiti- laakkeita ja huumoiti tohtoreita.

—Lignellin Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekkilike Yhdysvalloissa—

P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.

HANNAN S. S. O. ompeluseuran koko- ukset pidetään jokaisen viikon torstai- na kello 2 j.p.p. Huom! Kahvia saatavana joka kokouksen loputtua.

ABERDEENIN S. S. CLUBIN ompelu- seura kokoontuu joka torstai kello 2 j.p. 713 First St.—Tervetuloa.

HOQUIAMIN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla, Ahjolassa, joka torstai, kello 2 j.p.p. Osoite: 315—10th St., Hoquiam, Wash.

PORTLANDIN S. S. O:n ompeluseu- ran kokoukset pidetään joka kuun ensimmäinen ja kolmas torstai osaston talolla klo 8 illalla. Osoite: 719 Monta- na Avenue.

WAUKEGANIN, ILL. S. S. O. viralliset kokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena torstaina, alkaen kello 8 illalla.—Naisosaston ko- koukset pidetään joka toinen kesk- yökko kello 7:30 illalla.